

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

pentru modificarea și completarea unor acte normative ce vizează consolidarea clădirilor cu risc seismic ridicat

În contextul amplificării cutremurelor de mare amplitudine la nivel mondial, cu importante pagube materiale și pierderi de vieți omenești, precum și al activării unor zone din România, cu magnitudini neașteptate ce pot avea consecințe considerabile, s-a constatat necesitatea stringentă a unei evaluări temeinice, la scară națională, a riscului seismic al clădirilor, atât a clădirilor cu destinația principală de locuință, clădirilor de interes și utilitate publică, dar și a clădirilor din sistemul de învățământ și a celor aferente infrastructurii de sănătate publică, fiind instituite obligații de evaluare și expertizare a clădirilor pentru toți proprietarii și administratorii clădirilor, precum și programe naționale de investiții pentru derularea lucrărilor de intervenții pentru consolidarea seismică, reabilitarea, modernizarea, creșterea performanței energetice, inclusiv lucrări de demolare parțială, după caz.

Prin aceste programe se are în vedere intervenția urgentă și eficientă pentru punerea în siguranță a clădirilor cu nivel ridicat de risc seismic, pentru evitarea la viitoarele seisme a unor consecințe grave, cu pierderi de vieți omenești și pagube materiale importante, în contextul în care în urma expertizării se constată existența unui pericol real de colaps, total sau parțial, al clădirilor.

Având în vedere faptul că România este o țară expusă la cutremure puternice, realizarea de școli și spitale încadrate în clasa de risc seismic RsI și RsII are o deosebită importanță pentru siguranța cetățenilor, în special persoanele vulnerabile copii și bolnavii, luând în considerare faptul că dreptul la viață, la ocrotirea sănătății și la un mediu sănătos sunt drepturi fundamentale ale cetățeanului, pe care statul trebuie să le asigure în orice condiții.

Întrucât drepturile la viață, la ocrotirea sănătății și la un mediu sănătos sunt drepturi fundamentale ale cetățeanului, pe care statul trebuie să le asigure în orice condiții, se impun asigurarea, permanent și în mod special în acest moment, având în vedere imprevizibilitatea activității seismice din țara noastră și creșterea riscului seismic de țară ca urmare a ultimelor evaluări la nivel european, a condițiilor necesare pentru protecția persoanelor și a bunurilor, responsabilizarea și implicarea autorităților administrației publice în punerea în siguranță și consolidarea infrastructurii afectate asigurării serviciilor publice, în mod special a infrastructurii de sănătate, a cărei rată de vulnerabilitate este a doua cea mai mare din sectorul public, după cea a educației.

Având în vedere că, prin art. 4 alin. (1) și (2) din Legea nr. 212/2022 privind unele măsuri pentru reducerea riscului seismic al clădirilor, cu modificările și completările ulterioare, se acordă un termen care expiră la data de 1 iunie 2026 pentru finalizarea expertizării clădirilor aferente infrastructurii din învățământ și sănătate, este necesară prelungirea duratei Programului național de investiții "Școli sigure și sănătoase, a "Programului național de investiții pentru consolidarea spitalelor "Mihail Cantacuzino" și a Programului național de expertizare a clădirilor publice cu risc seismic din sistemele de sănătate și de

învățământ, a căror durată, în forma actuală, expiră la sfârșitul anului curent, astfel încât să permită integrarea în acestea a tuturor clădirilor evaluate cu risc seismic în urma finalizării expertizării.

Întrucât instituțiile din sistemul de apărare și ordine publică, pentru care s-a instituit prin lege posibilitatea creării unor programe proprii de consolidare a clădirilor deținute în administrare, au semnalat dificultățile întâmpinate în susținerea financiară a unor astfel de programe, la solicitarea acestora este necesară crearea posibilității pentru acestea de a accesa programul național.

De asemenea, recentul dezastru datorat accidentului tehnic produs în municipiul București, care a cauzat pierderi de vieți omenești și distrugeri masive de bunuri, a relevat necesitatea intervenției statului în vederea sprijinirii cetățenilor afectați grav de o astfel de situație, fiind necesară adaptarea Programului național de consolidare a clădirilor cu risc seismic ridicat pentru a integra și astfel de situații.

Neintervenția de urgență, la nivel guvernamental, în vederea asigurării prelungirii duratei programelor de investiții dedicate infrastructurii din domeniul sănătății și învățământului, precum și în vederea sprijinirii familiilor afectate de dezastru provocate de accidente tehnice, atrage consecința negativă a imposibilității reacției în timp real în fața unor fenomene complet imprevizibile, cu punerea în pericol a multiple vieți omenești și destabilizarea întregului sistem de învățământ și sănătate, în cazul apariției necesității suportării sarcinii negative create de distrugerea unei părți a infrastructurii prin preluarea persoanelor afectate de către alte unități sanitare, precum și la suprasolicitarea materială, fizică și psihică a persoanelor vulnerabile ca urmare a consecințelor suferite în urma dezastrului.

Consecința negativă a neadoptării în regim de urgență a prezentei ordonanțe de urgență o reprezintă menținerea stării de fapt a infrastructurii publice și private destinate locuirii, în condițiile creșterii riscului și a pericolului producerii unor noi cutremure, la nivel național, cu impact asupra siguranței vieții, a sănătății atât a copiilor, cât și a părinților sau a familiei și, în general, a întregii comunități, dar și creșterea costurilor necesare desfășurării activităților aferente prestării serviciilor publice – sănătate și învățământ.

Neadoptarea măsurilor legislative preconizate conduce la imposibilitatea finanțării prin programe a lucrărilor de consolidare cel puțin pentru un număr de 336 de obiective de investiții aprobate pentru cele trei programe de investiții la acest moment, și care nu au încheiate contracte de finanțare din cauza restricțiilor bugetare adoptate în anul curent, generate de necesitatea reducerii deficitului excesiv al bugetului consolidat al statului, în cuantum estimativ de 3,5 miliarde lei, precum și pentru un număr care nu poate fi estimat de clădiri, ce vor fi expertizate tehnic până la termenul limită menționat.

Având în vedere că reducerea riscului seismic al clădirilor existente și creșterea siguranței cetățenilor, precum și sprijinirea persoanelor vulnerabilizate ca urmare a dezastrului, reprezintă o problemă de interes național și de utilitate publică,

Întrucât elementele sus-menționate vizează interesul public și constituie o situație urgentă și extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, impunându-se adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență,

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată, Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență:

Art. I. – Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 7/2023 pentru aprobarea Programului național de investiții "Școli sigure și sănătoase", publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 189 din 6 martie 2023, aprobată prin Legea nr. 235/2023, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

“(2) Programul se derulează în perioada 2023-2028 și are ca obiectiv general proiectarea și execuția lucrărilor de intervenții la clădirile unităților de învățământ preuniversitar de stat care prezintă niveluri insuficiente de protecție la acțiuni seismice, degradări sau avarieri în urma unor acțiuni seismice, în scopul creșterii nivelului de siguranță la acțiuni seismice, precum și asigurarea funcționalității acestora conform tuturor cerințelor fundamentale și a creșterii eficienței energetice a acestora.”

2. La articolul 12, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Includerea în lista prevăzută la art. 8 alin. (2) și încheierea contractelor de finanțare prevăzute la alin. (1) se face cel târziu până la data de 31 decembrie 2026. La expirarea termenului, în situația în care în lista aprobată prin ordin al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației, prevăzută la art. 8 alin. (2), există obiective de investiții pentru care nu au fost încheiate contracte de finanțare între beneficiari și Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, acestea se elimină din listă.”

3. La articolul 12 alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În funcție de prevederile bugetare aprobate anual cu această destinație, durata contractelor de finanțare prevăzută la alin. (1) și durata programului prevăzută la art. 1 alin. (2) pot fi prelungite cu maximum 2 ani, fără a depăși data de 31 decembrie 2028, prin act adițional la contractul de finanțare încheiat de comun acord, respectiv prin ordin al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației prin care se modifică ordinul prevăzut la art. 8 alin. (2) în acest sens.”

Art. II. - În termen de 45 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se modifică Normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 7/2023 pentru aprobarea Programului național de investiții "Școli sigure și sănătoase", aprobate prin Ordinul ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației nr. 422/2023, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 24 martie 2023.

Art. III. – Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2023 privind aprobarea Programului național de investiții pentru consolidarea spitalelor "Mihail Cantacuzino" și a Programului național de expertizare a clădirilor publice cu risc seismic din sistemele de sănătate și de învățământ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 468 din 26 mai 2023, aprobată prin Legea nr. 55/2024, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolului 1 alineatului (2) al se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Programul se derulează în perioada 2023-2028 și are ca obiectiv general proiectarea și execuția lucrărilor de intervenții la clădirile aferente infrastructurii de sănătate publică care prezintă niveluri insuficiente de protecție la acțiuni seismice, degradări sau avarieri în urma unor acțiuni seismice, în scopul creșterii nivelului de siguranță la acțiuni seismice, precum și asigurarea funcționalității acestora conform tuturor cerințelor fundamentale și a creșterii eficienței energetice a acestora. Prin program se pot realiza și lucrări de demolare a clădirii existente și de realizare a unei clădiri noi numai în condițiile prevăzute în prezenta ordonanță de urgență.”

2. La articolul 11, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Includerea în lista prevăzută la art. 7 alin. (3) și încheierea contractelor de finanțare prevăzute la alin. (1) și (2) se realizează cel târziu până la data de 31 decembrie 2026. La expirarea termenului, în situația în care în lista aprobată prin ordin al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației,

prevăzută la art. 7 alin. (3), există obiective de investiții pentru care nu au fost încheiate contracte de finanțare între beneficiari și Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, acestea se elimină din listă.”

3. La articolului 11 alineatul (5) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(5) În funcție de prevederile bugetare aprobate anual cu această destinație, durata contractelor de finanțare prevăzută la alin. (1) și (2) și durata programului prevăzută la art. 1 alin. (2) pot fi prelungite cu maximum 2 ani, fără a depăși data de 31 decembrie 2028, prin act adițional la contractul de finanțare încheiat de comun acord, respectiv prin ordin al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației prin care se modifică ordinul prevăzut la art. 7 alin. (3) în acest sens.”

4. La articolului 18 alineatul (2) al se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În cadrul programului prevăzut la alin. (1) se poate finanța realizarea serviciilor de expertiză tehnică în vederea încadrării într-o clasă de risc seismic și a fundamentării măsurilor de intervenție pentru construcțiile prevăzute la art. 4 alin. (1) și (2) din Legea nr. 212/2022, cu modificările ulterioare, în vederea îndeplinirii obligațiilor prevăzute de aceeași lege. Programul prevăzut la alin. (1) se derulează în perioada 2023-2027.”

5. La articolul 20, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Includerea în lista prevăzută la art. 19 alin. (2) și încheierea contractelor de finanțare prevăzute la alin. (1) și (2) se realizează cel târziu până la data de 31 decembrie 2026. La expirarea termenului, în situația în care în lista aprobată prin ordin al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației, prevăzută la art. 19 alin. (2), există obiective de investiții pentru care nu au fost încheiate contracte de finanțare între beneficiari și Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, acestea se elimină din listă.”

6. La articolul 20 alineatul (3) al se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) În funcție de prevederile bugetare aprobate anual cu această destinație, durata contractelor de finanțare prevăzută la alin. (1) și (2) și durata programului prevăzută la art. 18 alin. (2) pot fi prelungite cu maximum 1 an, prin act adițional la contractul de finanțare încheiat de comun acord, respectiv prin ordin al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației prin care se modifică ordinul prevăzut la art. 19 alin. (2) în acest sens.”

Art. IV. - În termen de 45 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se modifică Normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 49/2023 privind aprobarea Programului național de investiții pentru consolidarea spitalelor "Mihail Cantacuzino" și a Programului național de expertizare a clădirilor publice cu risc seismic din sistemele de sănătate și de învățământ, aprobate prin Ordinul ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației nr. 1322/2023, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 589 din 29 iunie 2023.

Art. V - Legea nr. 212/2022 privind unele măsuri pentru reducerea riscului seismic al clădirilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 708 din 14 iulie 2022, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2 litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) clădiri de interes și utilitate publică - clădiri existente, care cuprind spații în care se desfășoară activități în domenii de interes public general și/sau comunitar și social și care implică prezența publicului temporar sau permanent în aria totală expusă, precum și spații în care sunt depozitate produse de interes strategic, respectiv stocuri rezervă de stat și/sau stocuri rezervă de mobilizare.”

2. La articolul 8 alineatul (1) literele a) și b) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„a) avizarea din punct de vedere tehnic a soluțiilor de intervenție pentru clădirile încadrate, conform Codului de proiectare seismică P100-1, în clasa I de importanță, a căror funcționalitate, în timpul

cutremurului și imediat după cutremur, trebuie să fie asigurată integral, precum și în clasa II de importanță, care prezintă un pericol major pentru siguranța publică în cazul prăbușirii sau avarierii grave, inclusiv pentru clădirile incluse în programul prevăzut la art. 11;

b) avizarea din punct de vedere tehnic a soluțiilor de intervenție pentru clădirile existente cu destinația de locuință, precum și pentru clădirile existente de interes și utilitate publică, încadrate în clasa de risc seismic RsI sau RsII, incluse în programul prevăzut la art. 11;”

3. La articolul 11 alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

“(4) Prin excepție de la prevederile alin. (3), Ministerul Apărării Naționale și Serviciul de Informații Externe, întocmesc propriile programe de consolidare a clădirilor cu risc seismic ridicat, aprobate de către fiecare ordonator principal de credite.”

4. La articolul 11, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alin. (5), cu următorul cuprins:

„(5) Autoritățile administrației publice locale pot finanța din bugetele locale, în limita fondurilor aprobate anual cu această destinație, prin programe multianuale proprii de acțiuni privind expertizarea, proiectarea și execuția lucrărilor de intervenție pentru clădirile încadrate în clasa de risc seismic RsI și RsII, pentru toate clădirile care întrunesc criteriile prevăzute de Programul național de consolidare a clădirilor cu risc seismic ridicat și pentru care nu se accesează fondurile alocate prin program, precum și pentru clădirile prevăzute la art. 15¹ alin. (1).”

5. După articolul 15 se introduce un nou articol art. 15¹, cu următorul cuprins:

Art. 15¹ - (1) În subprogramul prevăzut la art. 12 lit. a) pot fi incluse și clădirile multietajate cu destinație principală de locuință afectate de acțiuni accidentale sau accidente tehnice, generate de incendii, explozii sau alte asemenea cauze.

(2) Includerea clădirilor prevăzute la alin. (1) în subprogram se face fără a fi necesară respectarea criteriilor prevăzute la art. 15 alin. (1), în baza expertizei tehnice realizate de către experți tehnici atestați pentru cerința fundamentală rezistență mecanică și stabilitate prevăzută la art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și a raportului de constatare a accidentului și a cauzei acestuia întocmit de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, prin structurile competente.

6. La articolul 17, după alineatul (1¹) se introduc patru noi alineate, alin. (1²)- (1⁵), cu următorul cuprins:

Art. 17 alin. (1²) - În cazul clădirilor prevăzute la art. 15¹, sunt eligibile prin program inclusiv cheltuielile pentru demolarea construcției existente și pentru realizarea unei construcții noi, cuprinse la subcapitolul 1.2 și la capitolul 4 din devizul general prevăzut în anexa nr. 7 la Hotărârea Guvernului nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare, în situația în care raportul de expertiză prevăzut la art. 15¹ alin. (2) stabilește necesitatea demolării clădirii, precum și cheltuielile prevăzute la subcapitolele 3.1, 3.2, 3.5 și 3.8 din devizul general.

(1³) Cheltuielile prevăzute la cap. 7 din anexa nr. 7 la Hotărârea Guvernului nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare, sunt eligibile prin program și pot fi transferate de la bugetul de stat numai după încheierea unui act adițional la contractul de finanțare.

(1⁴) În cazul clădirilor pentru care se impune demolarea, potrivit alin. (1²), clădirile noi se realizează pe același amplasament, cu respectarea exigențelor minimale pentru suprafețe, prevăzute în anexa nr. 1 la Legea locuinței nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Respectarea exigențelor minimale pentru suprafețe nu este obligatorie în situația în care amplasamentul nu permite,

,suprafețele construite putând depăși abaterile de limitele de +/-10% prevăzute în anexa nr. 1 la Legea locuinței nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(1⁵) Prin excepție de la prevederile art. 18 alin. (2), în cazul clădirilor pentru care se impune demolarea și realizarea unei construcții noi, nu se încheie convenție cu asociația de proprietari sau cu proprietarii unităților locative din clădirea demolată, iar proprietarii trebuie să-și exprime, în scris, acordul pentru demolarea locuinței. În situația în care proprietarul nu este de acord cu demolarea locuinței, acesta poate fi obligat la aceasta prin hotărâre judecătorească obținută în baza acțiunii promovate de unitatea administrativ-teritorială pe raza teritorială a căreia se află amplasată clădirea.

7. La articolul 17 alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Beneficiarii programului pot finanța din bugetele proprii atât cheltuielile care nu se pot finanța de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, cât și alte cheltuieli din devizul general, definite conform legislației în vigoare, necesare realizării și finalizării obiectivelor de investiții incluse în program. În baza hotărârii autorităților deliberative ale beneficiarilor subprogramului prevăzut la art. 12 lit. a), sumele alocate de la bugetul local pot fi declarate nerambursabile, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 18 alin. (6) și (7).”

8. La articolul 19, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alin. (6), cu următorul cuprins:

(6) În situația în care beneficiarii programului nu depun documentele necesare încheierii contractelor de finanțare în termen de 2 ani de la data includerii obiectivelor de investiții în lista sinteză aprobată prin ordin al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației, prevăzută la alin. (2), obiectivele de investiții se elimină din lista sinteză, cu interdicția de a redeține solicitare de finanțare pentru același obiectiv de investiții până la depunerea autorizației de construire pentru obiectivul de investiții.

9. După articolul 19 se introduc două articole noi art. 19¹ și art. 19², cu următorul cuprins:

Art. 19¹ (1) Prin derogare de la prevederile art. 18 alin.(1), după finalizarea clădirii noi prevăzute la art. 15¹, aceasta intră în proprietatea privată a statului și se atribuie, în baza unei convenții încheiate de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației cu unitatea administrativ-teritorială pe raza teritorială a căreia se află construcția, în administrare, în vederea atribuirii cu chirie a unităților locative individuale către foștii proprietari, la cererea acestora.

(2) Nivelul chiriei se stabilește de unitatea administrativ-teritorială prevăzută la alin. (1) în funcție de valoarea investiției și de durata normată a noii construcții, stabilită potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 2.139/2004 pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Atribuirea cu chirie a unităților locative individuale către foștii proprietari se face pe întreaga durată a vieții acestora, precum și o perioadă de maxim 20 de ani pentru moștenitorii minori ai acestora.

Art. 19² (1) Locuințele individuale situate în clădirile noi prevăzute la art. 15¹ pot fi vândute către foștii proprietari, în condițiile art. 10 alin. (2) și (2¹)- (2⁵) din Legea nr. 152/1998 privind înființarea Agenției Naționale pentru Locuințe, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția art. 10 alin. (2) lit. b) - c¹) și g). Procedura de vânzare se realizează de către unitatea administrativ-teritorială prevăzută la 19¹ alin. (1), sumele rezultate din vânzare urmând a fi virate către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației în vederea finanțării programelor derulate de către acesta ce vizează construirea/reabilitarea, consolidarea locuințelor.

(2) Locuințele pentru care nu sunt înregistrate solicitări de închiriere sau de vânzare, în termen de 1 an de la finalizarea noii clădiri, se transferă în proprietatea publică a statului, în condițiile legii, și vor fi atribuite ca locuințe de necesitate, la solicitarea justificată a unității administrativ-teritoriale pe teritoriul căreia se află amplasată clădirea.

(3) În situația în care locuințele au fost atribuite cu chirie pe întreaga durată de viață a foștilor proprietari, potrivit art. 19 alin. (3), moștenitorii acestora au un drept de a-și exprima cu prioritate opțiunea de cumpărare a acestora, care poate fi exercitat în termen de 6 luni de la data decesului.

Art. VI. - În termen de 45 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației va modifica în mod corespunzător Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 212/2022 privind unele măsuri pentru reducerea riscului seismic al clădirilor, privind derularea Programului național de consolidare a clădirilor cu risc seismic ridicat, aprobate prin Ordinul ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației nr. 2853/2022, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1085 din 10 noiembrie 2022, cu modificările și completările ulterioare.

**PRIM – MINISTRU
ILIE-GAVRIL BOLOJAN**